

EESTI AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN ACCREDITATION CENTRE

KASVUHOONEGAASIDE
HEITKOGUSTE TÕENDAJA
HINDAMISE JUHEND

THE CONDUCT OF ASSESSMENT OF A GHG
VERIFIER

EAK J21-2012

Autorlus ja põhimõtted

Käesolev juhenddokument on koostatud Eesti Akrediteerimiskeskuse (*edaspidi EAK*) töögrupi poolt koosseisus Kristiina Saarniit ja Maia Valm. Juhenddokumendis on arvestatud standardi EVS-EN ISO/IEC 17011 nõudeid.

Käesoleva dokumendi järgimine on kohustuslik EAK personalile ja akrediteerimises osalevatele assessoritele ning ekspertidele.

Dokumendi teksti ei ole lubatud müügi eesmärgil paljundada.

Ametlik keel

Dokumenti võib vajadusel tõlkida teistesse keeltesse. Eestikeelne versioon on ja jääb alupäraseks.

Täiendav teave

Täiendava teabe saamiseks käesoleva dokumendi kohta palume pöörduda EAK-sse, Mäealuse 2/1, 12618 Tallinn.

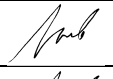

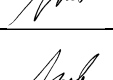

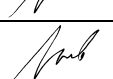
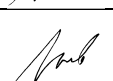
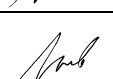

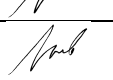

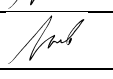

Kinnitus

Käesoleva dokumendi on kinnitanud:

Viktor Krutob
EAK juhataja
05.01.2012

Muudatuste leht:

UUS	VANA	Kuupäev	Muudatuste sisu	Kinnitus
EAK J21-2012	-	05.01.2012	Uus dokument	
p. 2	p. 2	15.02.2013	Lisatud täiendavad nõuded assessoritele ja ekspertidele	
p. 4	p. 4	15.02.2013	Tekst täiendatud	
p. 12.2	p. 12.2	15.02.2013	Lisatud esitatavate materjalide loetelu	
p. 12.5	p. 12.5	15.02.2013	Tekst täpsustatud	
p. 13	p. 13	15.02.2013	Lisatud toimingute ja otsustusprotsessi kirjeldus	
p. 14	p. 14	15.02.2013	Täpsustatud järelevalvesagedus ja lisatud esitatavate materjalide loetelu	
p. 16	-	15.02.2013	Lisatud punkt teabevahetuse kohta	
Lisa 1	Lisa 1	15.02.2013	Tekst (p.2) ajakohastatud	
Lisa 2	Lisa 2	15.02.2013	Standardiviited ajakohastatud ja lisatud J21	
Lisa 3	Lisa 3	15.02.2013	Standardiviited ajakohastatud ja lisatud viide määrusele (lk 1) ning valdkondade loetelu täiendatud (lk 2-3)	
Lisa 4	Lisa 4	15.02.2013	Tegevusalade loetelu täiendatud	
p. 2	p. 2	17.06.2013	Lisatud tehnilise ülevaatuse komisjoni koosseis	
p. 13.2	p. 13.2	17.06.2013	Lisatud juhised tehniliseks ülevaatuseks ja otsustamiseks	
p. 13.2.2	p. 13.2.2	22.07.2013	Tekst täpsustatud	
p. 13.2.2	p. 13.2.2	25.07.2013	Tekst täpsustatud	
Kogu dokument	Kogu dokument	13.02.2017	Dokumendi revideeritud versioon (<i>muudetud tekst allajoonitud</i>)	KS

SISUKORD:

Peatükk	Lehekülg
1 Sissejuhatus	5
2 Hindamisgrupp	5
3 Eelhindamine	5
4 Akrediteerimise ulatus	5
5 Hindamisprotseduuri kokkuvõte	5
6 Sissejuhatav nõupidamine	5
7 Tõendamisasutuse praktilise töö hindamine	6
8 Nõuetele mittevastavuste ülesmärkimine	6
9 Kokkuvõtlik aruanne	6
10 Faktorid, mis mõjutavad soovitusi akrediteerimiseks	6
11 Lõppnõupidamine	6
12 Tõendamisauditite vaatlemine	6
13 Toimingud kohapealse hindamise järel ja akrediteerimisotsus	6
14 Järelevalve ja uushindamine	7
15 Laiendus, muutmine ja täiendav hindamine	7
16 Teabevahetus (<i>kohaldatakse alates 01.07.2013</i>)	7
<u>Lisad:</u>	
Lisa 1: Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendajate tegevuse õiguslik raamistik	9
Lisa 2: EAK akrediteerimise nõuded kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendajatele	10
Lisa 3: Taotlus akrediteerimiseks	11
Lisa 4: Tõendajate tegevusalad ja tegevusalade rühmad	16
Lisa 5: Vaatluse aruanne	17

1 SISSEJUHATUS

Käesolev dokument annab täiendavad juhised kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutuse (*edaspidi tõendaja*) akrediteerimisnõuetele vastavuse hindamise läbiviimiseks.

Üldised juhised akrediteerimiseks ja järelevalveks on toodud juhendites EAK J17 ja EAK J8. Õiguslik raamistik, millega on kehtestatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste kauplemise süsteem, on toodud lisas 1.

Kõiki akrediteerimist taotlemaid tõendajaid hinnatakse vastavusele EAK akrediteerimisnõuetele, mis on toodud lisas 2.

Juhend EAK J17 esitab taotleja ametliku hindamise protseduuri alates EAK poolt avalduse saamisest kuni hindamise lõpuni ja kirjeldab hindamise käiku.

Käesolev juhend esitab spetsiifilised juhised kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutuste hindamise läbiviimiseks.

Iga taotleja-asutus esitab EAK-le avalduse (*vt vorm lisas 3*), milles on ära toodud põhiinformatsioon tõendaja tegevuse, protseduuride ja personali kohta ning täpsed andmed soovitava akrediteerimisulatuses kohta. Avaldusega esitatavate nõutavate lisadokumentide nimekiri on toodud avalduse vormil.

2 HINDAMISGRUPP

Kehtib J17

Assessorite kompetentsusnõuded on toodud juhendis EAK J10 p. 3.1 ja EL määruses nr 600/2012 artiklites 57, 58 ja 59.

Vajadusel võib hindamisgruppi kaasata tehnilisi eksperte, et tagada konkreetse valdkonna üksikasjalikud teadmised ja erialane asjatundlikkus, mida on vaja peaassessori või assessori toetamiseks hindamistoimingute läbiviimisel (600/2012 art 59).

Samaaegselt hindamisgrupi koosseisu määramisega moodustatakse EAK juhataja otsusega vähemalt 2-liikmeline hindamise tehnilise ülevaatuse komisjon, kuhu kuuluvad hindamisel mitteosalenud kvalifitseeritud KHG tõendamisasutuste peaassessor ja erialaassessor ja/või ekspert. Tehnilise ülevaatuse komisjoni liikmetel peab olema nõutav kompetents (600/2012 art 59 lg 3).

3 EELHINDAMINE

Kehtib J17

4 AKREDITEERIMISE ULATUS

Kehtib J17

Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutuse akrediteerimisulatus kirjeldatakse vastavalt tegevusaladele (lisa 4), mis on toodud EL määruse nr 600/2012 I lisas.

EAK akrediteerib ainult neid tegevusalasid, mille osas tõendaja on realselt tõendamistegevust läbi viinud/viimas.

5 HINDAMISPROTSEDUURI KOKKUVÕTE

Kehtib J17

6 SISSEJUHATAV NÕUPIDAMINE

Kehtib J17

7 TÕENDAMISASUTUSE PRAKTIILISE TÖÖ HINDAMINE

Kehtib J17

8 NÕUETELE MITTEVASTAVUSTE ÜLESMÄRKIMINE

Kehtib J17

9 KOKKUVÕTLIK ARUANNE

Kehtib J17

10 FAKTORID, MIS MÕJUTAVAD SOOVITUST AKREDITEERIMISEKS

Kehtib J17

11 LÕPPNÕUPIDAMINE

Kehtib J17

12 TEGEVUSKOHTADE KÜLASTUSEL TÕENDAMISTEGEVUSE VAATLEMINE

12.1 Kehtib J17

12.2 Kehtib J17

Enne tõendamistoimingute vaatlemist esitab tõendaja EAK-le konkreetse vaatluse kohta järgmist:

- käitise aruanne, mida tõendatakse,
- käitise seirekava,
- käitise tõendamistaotluse ülevaatus, sh tõendamiseks kuluv aeg,
- strateegiline ja riskianalüüs,
- tõendamiskava või –plaan,
- KHG heitmeluba.

12.3 Kehtib J 17

12.4 Tõendamisauditite vaatlemise tulemused dokumenteeritakse lisa 5 toodud juhiste kohaselt.

12.5 Kehtib J17

Akrediteerimise valdkonnad grupeeritakse 9 klastrisse (vt lisa 4). Grupeerimise aluseks on EA sertifitseerimiskomitee EU ETS tööühma ettepanek.

Esmahindamise käigus vaadeldakse esinduslik hulk rühmadest ja audiitoritest.

Akrediteerimistsükli jooksul tehakse igal aastal täiendav vaatlus vastavalt peaassessori poolt koostatud vaatluste plaanile. Vaatlus on järelevalvehindamise osa ja tuleb soovitatavalt läbi viia enne kohapealset hindamist. Vaadeldava rühma ja käitise valikul arvestatakse keerukust, riskitaset, toimumise sagedust ja tõendaja eripära. Vaatluste kavandamisel jälgitakse, et võimalusel vaadeldaks erinevat audiitorit ja/või käitist.

12.6 Kehtib J17

13 TOIMINGUD KOHAPEALSE HINDAMISE JÄREL JA AKREDITEERIMISOTSUS

13.1 Toimingud kohapealse hindamise järel

13.1.1 Kui hindamisrühm leidis kohapealse hindamise käigus mittevastavusi kehtestatud nõuetele, esitab tõendaja määratud aja jooksul tõendid korrigeerivate tegevuste ja mittevastavuste kõrvaldamise kohta.

13.1.2 Vajadusel edastab peaassessor p. 13.1.2 nimetatud tõendid erialaassessoritele, kes annavad kirjalikult oma hinnangud rakendatud korrigeerivate tegevuste piisavuse kohta.

13.1.3 Peale mittevastavuste kõrvaldamist sulgeb peaassessor ettenähtud korras mittevastavused.

13.1.4 Kui tõendaja ei esita tõendeid korrigeerivate tegevuste ja mittevastavuste kõrvaldamise kohta kokkulepitud tähtjaks, edastab peaassessor tõendajale asjakohase meeldetuletuse. Kui tõendaja ka seejärel ei esita vajalikke materjale, teeb peaassessor EAK juhatajale ettepaneku lõpetada akrediteerimisprotsess.

13.1.5 Vajadusel viivad assessorid tõendaja juures läbi täiendava kohapealse hindamise mittevastavuste kõrvaldamise kontrollimiseks.

13.1.6 Mittevastavuste sulgemisega lõpeb kohapealne hindamine.

13.1.7 Pärast mittevastavuste sulgemist koostab peaassessor aruande ja edastab akrediteerimisotsuse tegemiseks:

- põhjaliku aruande (vt J17 p. 9), mis sisaldab hindamisrühma soovitusi tõendaja akrediteerimiseks või mitteakrediteerimiseks,
- akrediteerimistunnistuse ja selle lisa projekti (vt J17 lisa 6), mis kajastab akrediteerimisulastust ja –tingimusi. Tunnistuse lisas tuuakse välja tegevusalad vastavalt käesoleva juhendi lisale 4 ning tõendamisotsustele vastutava isikuna allakirjutamise õigusega isikute nimed.

13.2 Sõltumatu ülevaatus

Peaassessor esitab kõik hindamismaterjalid (*assessorite aruanded, detailaruanded, kokkuvõtlik aruanne, põhjalik aruanne, akrediteerimisotsuse, akrediteerimistunnistuse ja selle lisa kavandid*) EAK juhataja poolt moodustatud hindamise tehnilise ülevaatus komisjonile, mis viib läbi rakendatud hindamisprotseduuri ja hindamismaterjalide põhjaliku ülevaatus ning vormistab selle tulemused vormil ARR1 või laienduse korral vormil ARR2 (vt EAK vormide register).

13.3 Akrediteerimisotsus

Arvestades peaassessori soovitusi ja kooskõlas tehnilise ülevaatus tulemustega teeb EAK juhataja või kvaliteedijuht otsuse tõendajale akrediteeringu andmise kohta määratletud ulatuses.

14 JÄRELEVALVE JA UUSHINDAMINE

Kehtivad J17 ja J8

Akrediteeritud tõendajate järelevalve toimub igal aastal arvestusega (12±2) kuud akrediteerimisotsusest. Esimene järelevalve toimub mitte hiljem, kui 12 kuud pärast akrediteerimisotsuse tegemist.

Enne järelevalvet esitab tõendaja EAK-le:

- juhtkonnapoolse ülevaatus protokollid,
- tõendatud ja tõendatavate käitiste nimekirja,
- toimunud muudatused juhtimissüsteemis, protseduurides, personalis,
- informatsiooni esitatud kaebuste/apellatsioonide kohta.

15 LAIENDUS, MUUTMINE JA TÄIENDAV HINDAMINE

Kehtib J17

16 TEABEVAHETUS (*kohaldatakse alates 01.07.2013*)

16.1 Iga aasta 15. novembriks saadab tõendaja EAK-le järgmise EK määruses nr 600/2012 art 76 nõutava teabe:

- selliste tõendamiste kavandatud aeg ja koht, mida tõendajal on kavas läbi viia,
- nende käitiste või õhusõiduki käitajate aadressid ja kontaktandmed, kelle aruannet hakatakse tõendama.

Tähtaja mittejärgimisel on EAK-l õigus akrediteering peatada. Kui 15. novembriks saadetud teave muutub, teavitab tõendaja nendest muudatustest EAK-d viivitamatult.

16.2 Iga aasta 31. detsembriks teeb EAK pädevale asutusele kättesaadavaks EK määruses nr 600/2012 art 70 p. 1 nõutava akrediteerimise tööprogrammi.

16.3 Iga aasta 1. juuniks esitab EAK pädevale asutusele EK määruse 600/2012 art 70 p.3 nimetatud tegevusaruande.

16.4 Akrediteeringu peatamise, tühistamise või ulatuse piiramise korral ning peatatud akrediteeringu taastamise (sh apellatsiooni menetlemise käigus) korral teavitab EAK viivitamatult järgmisi osalisi:

- pädev asutus Eestis

- pädev asutus ja riiklik akrediteerimisasutus igas liikmesriigis, kus tõendaja tõendamisi teostab.

16.5 Kui mõne teise liikmesriigi akrediteerimisasutus tellib EAK-lt tõendajate järelvalvetoiminguid, rakendatakse teabevahetusel määruse nr 600/2012 art 73 sätestatud. Teabevahetusel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt välja töötatud vorme, mis on toodud aadressil http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm.

Lisa 1:**Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendajate tegevuse õiguslik raamistik:**

1. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ, millega kehtestatakse ühenduses kasvuhoonegaaside lubatud heitkogustega kauplemise süsteem; täiendatud direktiividega 2004/101/EC, 2008/101/EC, 2009/29/EC, 1359/2013/EU ja 421/2014/EU.
2. Euroopa Komisjoni 21. juuni 2012 määrus nr 600/2012, millega kehtestatakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamine ja tõendajate akrediteerimine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ¹.
3. Atmosfääriõhu kaitse seadus. Vastu võetud 15.06.2016, jõustumine 01.01.2017
4. Keskkonnaministri 04.11.2016.a. määrus nr 121 „Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise perioodi 2013–2020 enampakkumisel saadud tulu kasutamise ja aruandluse üldtingimused.“ (jõustumine 01.01.2017)
5. Keskkonnaministri 01.12.2016.a. määrus nr 134 „Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise perioodi 2013–2020 enampakkumisel saadud tulu kasutamise ja aruandluse üldtingimused“ (jõustumine 01.01.2017)
5. Keskkonnaministri 07.12.2016.a. määrus nr 63 „Paikse heiteallika käitaja kasvuhoonegaaside heitkoguse loa taotluse kohta esitatavad täpsustatud nõuded ja taotluse vorm, heitkoguse loa muutmise taotluse täpsustatud nõuded ja heitkoguse loa vorm“ (jõustumine 01.01.2017).
6. Keskkonnaministri 07.12.2016.a. määrus nr 64 „Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise kord.“ (jõustumine 01.01.2017)

¹ Määruse 600/2012 juurde kuuluvad juhendid ja vormid on alla laetavad Euroopa Komisjoni kodulehelt aadressil http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm

Lisa 2:

EAK akrediteerimisnõuded kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendajatele:

1. EVS-EN ISO 14065:2013 „Kasvuhoonegaasid. Nõuded kasvuhoonegaaside heitkoguste valideerimis- ja tõendamisasutustele, kasutamiseks akrediteerimisel või muul moel tunnustamisel“
2. Euroopa Komisjoni 21. juuni 2012 määrus nr 600/2012, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ.
3. Euroopa Komisjoni 21. juuni 2012 määrus nr 601/2012 „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta.
4. EVS-EN ISO 14064-3:2013 „Kasvuhoonegaasid. Osa 3: Kasvuhoonegaaside heitkoguste hindamiseks valideerimise ja tõendamise nõuded koos juhiseiga“.
5. EA-6/03 M:2013 „EA Document For Recognition of Verifiers under EU ETS Directive“
6. IAF MD 6:2014 „Application of ISO 14065:2013“
7. EAK J9-2010 “Akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmelisusele viitamise kord EAK poolt akrediteeritud laborites ja asutustes“.
8. EAK J21 „Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendaja hindamise juhend“.
9. Euroopa Komisjoni poolt loodud juhendid ja vormid on saadaval internetis http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm.

Lisa 3:**Taotlus akrediteerimiseks**

Vorm aa_aq14065-2016

**AVALDUS KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSTE
TÕENDAMISASUTUSE AKREDITEERIMISEKS**

Käesolevaga esitame avalduse kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutuse akrediteerimiseks/akrediteerimisala laiendamiseks vastavalt lisatud andmetele.

Ühtlasi kinnitame, et tunneme nõudeid, millised esitatakse akrediteerimist taotlevale asutusele ja nõustume esitatud tingimustega ning oleme valmis vastu võtma hindamisgruppi Eesti Akrediteerimiskeskusest ja pärast akrediteerimist kuuluma Eesti Akrediteerimiskeskuse perioodilise järelevalve alla.

(Tõendamisasutuse nimi)

Tõendamisasutuse juhataja _____

(Allkiri, kuupäev)

(Nimi)

Märkus:

1. Tõendamisasutuse akrediteerimise põhinõuded on esitatud standardis EVS-EN ISO 14065:2013 ja Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 600/2012.
2. Akrediteerimisnõuete täitmise tagamiseks peab tõendamisasutus täiendavalt:
 - a) järgima standardi EVS-EN ISO 14064-3:2012 nõudeid.
 - b) järgima Euroopa komisjoni määrust (EL) nr 601/2012
 - c) järgima dokumendi EA-6/03M:2013 "EA Document for Recognition of Verifiers under the EU ETS Directive";
 - d) järgima dokumendi IAF MD 6:2014 "IAF Mandatory Document for the Application of ISO 14065:2013" nõudeid;
- 3) akrediteeringule viitamisel järgima juhendi EAK J9 nõudeid.
3. Akrediteerimine viiakse läbi juhendi EAK J17 ja EAK J20 kohaselt.
4. Taotleja on kohustatud tähtaegselt tasuma hindamistasu EAK poolt esitatud arve alusel sõltumata hindamise tulemusest.

A Taotleja üldandmed

Töendamisasutuse ärinimi, õiguslik vorm _____

Töendamisasutuse ärinimi inglise keeles _____

Äriregistri kood _____

Majandusaasta aruandes näidatud põhitegevusala: _____

Aadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Töendamistegevuse eest vastutav isik: _____

Juhtimissüsteemi eest vastutaja: _____

Kontaktisik EAK-ga: _____

B Akrediteerimisala

Akrediteerimist taotletakse kasvuhoonegaaside heitkoguste töendamise osas järgmistes valdkondades:

Tegevusala rühma nr (600/2012 I lisa)	Tegevusala Taotletav akrediteerimisulatus
1a.	Kütuste põletamine kaitistes, kus kasutatakse ainult määruses (EL) nr. 601/2012 määratletud kaubanduslikke standardkütuseid või kui maagaasi kasutatakse A- või B-kategooria kaitistes
1b	Kütuste põletamine kaitistes, ilma piiranguteta
2.	Mineraalõli rafineerimine
3.	Koksi tootmine Metallimaakide (sh sulfiidmaagid) särdamine või paagutamine, sh granuleerimine — Malmi või terase tootmine (esmane või teisene sulatamine), sealhulgas pidevvalu
4.	Raudmetallide (sealhulgas ferrosulamid) tootmine või töötlemine — Alumiiniumi teisene tootmine — Värviliste metallide tootmine või töötlemine, sealhulgas sulamite tootmine
5.	Alumiiniumi esmane tootmine (CO ₂ ja PFC heide)
6.	Tsemendiklinkri tootmine — Lubja tootmine või dolomiidi või magneesiidi kaltsineerimine — Klaasi, sealhulgas klaaskiu tootmine — Keraamiliste toodete valmistamine põletamise teel — Mineraalvilla tootmine isoleerimismaterjalina — Kipsi kuivatamine või kaltsineerimine või kipsplaatide ja muude kipstoodete tootmine
7.	Paberimassi tootmine puidust või muust kiulisest materjalist — Paberi või papi tootmine

8.	— Tahma tootmine — Ammoniaagi tootmine — Pakendamata orgaaniliste kemikaalide tootmine krakkimise, reformingu, osalise või täieliku oksüdeerimise või samalaadsete protsesside abil — Vesiniku (H ₂) ja sünteesgaasi tootmine reformingu või osalise oksüdeerimise teel — Naatriumkarbonaadi (Na ₂ CO ₃) ja naatriumvesinikkarbonaadi (NaHCO ₃) tootmine
9.	Lämmastikhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Adipiinhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Glüoksaali ja glüoksüülhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Kaprolaktaami tootmine
10.	Kasvuhooonegaaside kogumine direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud käitistest, et neid transportida ja geoloogiliselt säilitada direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas — Kasvuhooonegaaside transportimine torujuhtmete kaudu, et neid geoloogiliselt säilitada direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas
11.	Kasvuhooonegaaside geoloogiline säilitamine direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas
12.	Lennundus (heite- ja tonnkilomeetriandmed) L 181/28 Euroopa Liidu Teataja 12.7.2012 ET
98	Muud direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 10a vastavad tegevusalad
99	Muud tegevusalad, mille liikmesriik on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 kohaselt lisanud ning mis esitatakse üksikasjalikult akrediteerimistunnistusel

Vastutav isik _____
(Allkiri, nimi, kuupäev)

Avalduse kohustuslikud lisad:

- 1) Äriregistri väljavõte asutuse kohta sh osanikud.
- 2) Juhtimissüsteemi käsiraamat ja dokumenteeritud protseduurid, tegevusjuhendid või muud vastavad dokumendid, mis täiendavad käsiraamatut.
- 3) Juhtkonnapoolse ülevaatuse protokoll, siseauditi koondaruanne
- 4) Informatsioon isikutest, kes tegutsevad akrediteeritavas valdkonnas – nimed ja vastutusvaldkonnad (rollid tõendamisprotseduuris).
- 5) Ristviidete tabel: asutuse juhtimissüsteemi dokumentatsioon/protseduurid vs ISO 14065 nõuded (vt tabelit allpool).

Avaldusele on lisatud:

Jrk nr	Dokumendi tähis	Dokumendi pealkiri
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

EVS-ISO 14065 ristviidete tabel:

		Protseduur	Peatükk, punkt	
5	Üldnõuded			
5.1	Juriidiline staatus			
5.2	Juriidilised ja lepingulised asjaolud			
5.3	Haldus- ja juhtimisalanekohustumus			
5.4	Erapooletus			
5.4.1	Erapooletus kohustus			
5.4.2	Huvide konflikti vältimine			
5.4.3	Mehhanism erapooletuse järelevalveks			
5.5	Vastutus ja finantseerimine			
6	Kompetentsus			
6.1	Juhtkond ja personal			
6.2	Personali kompetentsid			
6.3	Personali asetumine			
6.3.1	Üldist			
6.3.2	Tõendamisrühma teadmised			
6.3.3	Tõendamisrühma tehniline asjatundlikkus			
6.3.4	Tõendamisrühma andmete ja informatsiooni auditeerimise asjatundlikkus			
6.4	Lepinguliste tõendajate kasutamine			
6.5	Personali andmestikud			

6.6	Väljast tellimine			
7	Teabeedastus ja andmestikud			
7.1	Kliendile või vastutavale osapoolle edastatav informatsioon			
7.2	Kliendile või vastutavale osapoolle teavitamine tema kohustustest			
7.3	Konfidentsiaalsus			
7.4	Avalikult kättesaadav informatsioon			
7.5	Tõendusdokumendid			
8	Tõendamisprotsess			
8.1	Üldine			
8.2	Kokkuleppimine			
8.3	Ettevalmistamine			
8.4	Tõendamine			
8.5	Tõendamisaruaude ülevaatus ja väljaandmine			
8.6	Tõendamisdokumendid			
8.7	Faktid, mis avastatakse pärast tõendamisotsuse väljaandmist			
9	Apellatsioonid			
10	Kaebused			
11	Erakorraline tõendamine			
12	Juhtimissüsteem			

Lisa 4:**Töendajate tegevusalad ja tegevusalade rühmad**

Tegevusala rühma nr (600/2012 I lisa)	K L A S T E R	Tegevusala Taotletav akrediteerimisulatus
1a.	A	Kütuste põletamine kütistes, kus kasutatakse ainult määruses (EL) nr. 601/2012 määratletud kaubanduslikke standardkütuseid või kui maagaasi kasutatakse A- või B-kategooria kütistes
1b	A	Kütuste põletamine kütistes, ilma piiranguteta
2.	C	Mineraalõli rafineerimine
3.	D	Koksi tootmine Metallimaakide (sh sulfiidmaagid) särdamine või paagutamine, sh granuleerimine — Malmi või terase tootmine (esmane või teisene sulatamine), sealhulgas pidevvalu
4.	D	Raudmetallide (sealhulgas ferrosulamid) tootmine või töötlemine — Alumiiniumi teisene tootmine — Värviliste metallide tootmine või töötlemine, sealhulgas sulamite tootmine
5.	E	Alumiiniumi esmane tootmine (CO ₂ ja PFC heide)
6.	B	Tsemendiklinkri tootmine — Lubja tootmine või dolomiidi või magnesiidi kaltsineerimine — Klaasi, sealhulgas klaaskiu tootmine — Keraamiliste toodete valmistamine põletamise teel — Mineraalvilla tootmine isoleerimismaterjalina — Kipsi kuivatamine või kaltsineerimine või kipsplaatide ja muude kipsloodete tootmine
7.	A	Paberimassi tootmine puidust või muust kiulisest materjalist — Paberi või papi tootmine
8.	C	— Tahma tootmine — Ammoniaagi tootmine — Pakendamata orgaaniliste kemikaalide tootmine krakkimise, reformingu, osalise või täieliku oksüdeerimise või samalaadsete protsesside abil — Vesiniku (H ₂) ja sünteesgaasi tootmine reformingu või osalise oksüdeerimise teel — Naatriumkarbonaadi (Na ₂ CO ₃) ja naatriumvesinikkarbonaadi (NaHCO ₃) tootmine
9.	E	Lämmastikhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Adipiinhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Glüoksaali ja glüoksüülhappe tootmine (CO ₂ ja N ₂ O heide) — Kaprolaktaami tootmine
10.	F	Kasvuhoonegaaside kogumine direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud kütistest, et neid transportida ja geoloogiliselt säilitada direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas — Kasvuhoonegaaside transportimine torujuhtmete kaudu, et neid geoloogiliselt säilitada direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas
11.	F	Kasvuhoonegaaside geoloogiline säilitamine direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas
12.	G	Lennundus (heite- ja tonnkilomeetriandmed) L 181/28 Euroopa Liidu Teataja 12.7.2012 ET
98	H	Muud direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 10a vastavad tegevusalad
99	I	Muud tegevusalad, mille liikmesriik on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 kohaselt lisanud ning mis esitatakse üksikasjalikult akrediteerimistunnistusel

Lisa 5:**Vaatluse aruanne**

Aruanne jälgitud auditi kohta	
Auditi kuupäev(ad)	
Osalenud assessor	
Tõendamisasutus	
Tõendamiskriteeriumid	
Tegevusala	
Käitis	
Auditi tüüp ja eesmärk	
Tõendamisasutuse auditirühma koosseis	

Vaatlus dokumenteeritakse vabas vormis, käsitledes järgmisi teemasid:

Käitajalt saadud teave

Strateegiline analüüs

Riski analüüs

Tõendamise plaan

Valimivõtu plaan

Tõendamistoimingud

Analüütilised menetlused

Andmete tõendamine

Seiremetoodika õige kohaldamise tõendamine

Puudevate andmete tõendamiseks kasutatud meetodite tõendamine

Mõõtemääramatuse hindamine

Andmevõtt

Tõendamiskriteeriumidele vastavuse hindamine

Tõendamise lõpule viimine ja leiud

Väärkajastus ja mittevastavused

Märkused & üldmulje

Järeldused

Assessori allkiri